

مباحث ویژه در مخابرات – جداسازی کور منابع (دکتر اخوان)

تمرین سری **دوازدهم**

نيمسال دوم ١٤٠١–١٤٠٠

عرفان پـنـاهی ۸۱۰۱۹۸۳۶۹

سوال ۱.

ابتدا طبق توضیحات صورت تمرین ، ماتریس منابع (S) و مخلوط کننده (A) و سپس ماتریس مشاهدات (X) را با اضافه کردن نویز به صورت زیر تعریف می کنیم.

```
T = 1000;
M = 3;
N = 6;
%--- D
while (1)
    D = randn(M, N);
    D = D ./ sqrt(sum(D.^2));
    DDT = (D'*D) - (D'*D) .* eye(6);
    u D = max(max(abs(DDT)));
    if (u D < 0.9)
        break
    end
end
I = randi([1,N],[1,T]);
v = unifrnd(-5,5,1,T);
S = zeros(N,T);
for i = 1:T
    S(I(i),i) = v(i);
%--- noise
Noise = 0.1*randn(3,T);
%--- Observations
X = D*S + Noise;
```

همچنین در این سوال برای sparse recovery از الگوریتم MP با استفاده از تابع زیر استفاده می کنیم:

```
function [sMP] = MP(x,D,N)
% N0 = 1;
sMP = zeros(N,1);
ro = x'*D;
[~,posMP] = max(abs(ro));
sMP(posMP) = ro(posMP);
end
```

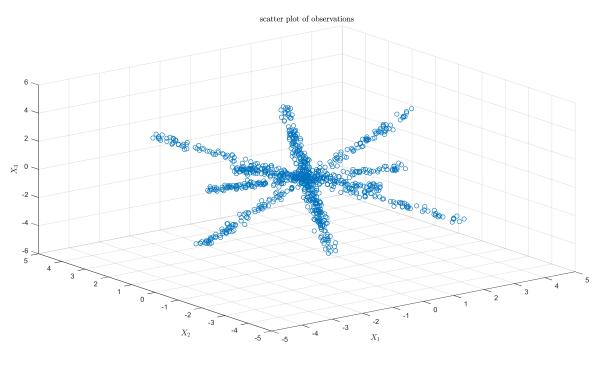
قسمت الف. رسم scatter plot مشاهدات

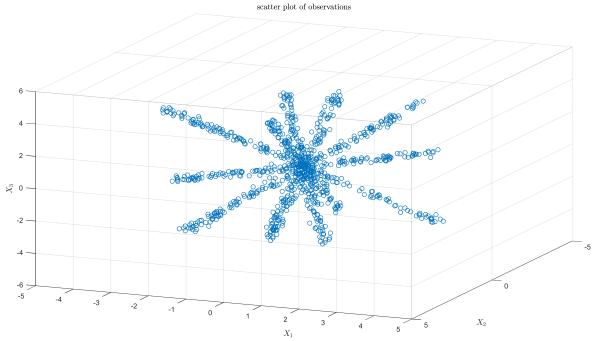
تصویر ۱ ، scatter plot مشاهدات را برحسب هر سطر مشاهدات نشان می دهد. همانطور که مشاهده می شود ، با توجه به اینکه منابع اسپارس با sparsity level برابر $N_0=1$ هستند ، سطر های مشاهدات در راستای بردار های مکانی انتشار یافته اند (نویز به قدری کوچک است که تقریباً بردار های مکانی قابل تشخیص اند.) می توانیم با استفاده از این نمودار π بعدی ، بردار های مکانی را تشخیص دهیم اما چند ابهام سر راه وجود دارد.

نیمسال دوم ۱۴۰۱–۱۴۰۰ جداسازی کور منابع (دکتر اخوان)

ابهام ۱ (جایگشت): در حقیقت نمی دانیم که هرکدام از بردار های مکانی مربوط به کدام یک از منابع هستند که البته این موضوع برای ما اهمیتی ندارد و صرفاً شماره منبع تغییر می کند.

ابهام ۲ (علامت و مقدار): در حالت کلی اگر بردار های مکانی یا زمانی نرمالیزه نباشند ابهام مقدار (ضریب) وجود دارد. در حالتی که یکی از این دو بردار ها نرمالیزه باشند ، نمی توانیم از روی scatter plot تشخیص دهیم که راستای بردار مکانی مثبت است یا منفی.

تصویر ۱: scatter plot مشاهدات

قسمت ب. روش MOD

در این روش مطابق با توضحیات جلسات از رویکرد Alternation Minimization استفاده می کنیم و به این منظور یک بار D را ثابت در نظر گرفته و S را تابت گرفته و S را ثابت گرفته و S را تابت گرفته و ت

قطعه کد مربوط به این روش به صورت زیر است.

```
N0 = 1;
Dhat = randn(M,N);
Dhat = Dhat ./ sqrt(sum(Dhat.^2));
for i = 1:500
% D is fixed
    shat = zeros(N,T);
    for j = 1:T
        shat(:,j) = MP(X(:,j),Dhat,N);
    end
% S is fixed
    Dhat = X * pinv(shat);
    Dhat = Dhat ./ sqrt(sum(Dhat.^2));
end
```

همچنین Succesfully Recovery Rate مطابق با تعریف داده شده با استفاده از قطعه کد زیر بدست می آید:

```
corr = Dhat' * D;
SPR = sum(sum(abs(corr) >= 0.99) >= 1) / N;
در نهایت مقدار SPR به صورت زیر بدست می آید:
```

```
MOD : Successful Recovery Rate: 1.000
D =
                                          0.8726
   0.1932
            -0.5454
                                 0.3013
                                                    0.0488
                     -0.5446
                      -0.8381
                                -0.9290
                                                   -0.1317
    0.8824
             0.1860
                                           0.3134
                       0.0308
                               -0.2151
                                         -0.3746
                                                    -0.9901
   -0.4290
            -0.8173
>> Dhat
Dhat =
    0.1932
             0.2991
                      -0.8703
                                 0.5462
                                           0.0483
                                                     0.5425
    0.8832
             -0.9291
                       -0.3128
                                 -0.1832
                                           -0.1313
                                                     0.8393
   -0.4273
             -0.2174
                       0.3805
                                 0.8174
                                          -0.9902
                                                    -0.0347
```

آوریم (گزارش در قسمت د)

```
Order = [1,4,6,2,3,5];
Neg = [2,3,5];
Shat_MOD = shat(Order,:);
Shat_MOD(Neg,:) = -Shat_MOD(Neg,:);
E_MOD = trace((S - Shat_MOD)*(S - Shat_MOD)')/trace(S*S');
```

قسمت ج. روش *K-SVD*

آوریم (گزارش در قسمت د)

در این روش مانند روش قبلی از رویکرد Alternation Minimization استفاده می کنیم و به این منظور یک بار D را ثابت در این روش می در نظر گرفته و S را ثابت گرفته و S را ثابت گرفته و S را تخمین می زنیم. در این روش در هر تکرار برای تخمین S استفاده می کنیم.

قطعه کد مربوط به این روش به صورت زیر است.

```
N0 = 1;
Dhat = randn(M, N);
Dhat = Dhat ./ sqrt(sum(Dhat.^2));
for i = 1:500
% D is fixed
    shat = zeros(N,T);
    for j = 1:T
        shat(:,j) = MP(X(:,j), Dhat, N);
    end
% S is fixed
    for j = 1:N
        n = 1:N;
        n(j) = [];
        Xr = X - Dhat(:,n) * shat(n,:);
        k = find(shat(j,:) \sim= 0);
        mXr = Xr(:,k);
        [U,G,V] = svd(mXr);
        [m,n] = size(G);
        L = min(m,n);
        [\sim, index] = sort(diag(G(1:L,1:L)));
        Dhat(:,j) = U(:,index(end));
        Dhat = Dhat ./ sqrt(sum(Dhat.^2));
        shat(j,k) = G(index(end),index(end)) * (V(:,index(end)))';
    end
end
```

همچنین Succesfully Recovery Rate مثل قسمت قبل بدست می آید:

```
K-SVD: Successful Recovery Rate: 1.000
D =
    0.1932
             -0.5454
                       -0.5446
                                  0.3013
                                           0.8726
                                                       0.0488
    0.8824
             0.1860
                       -0.8381
                                  -0.9290
                                             0.3134
                                                       -0.1317
   -0.4290
             -0.8173
                        0.0308 -0.2151
                                           -0.3746
                                                       -0.9901
>> Dhat
Dhat =
    0.8703
             -0.5462
                       -0.1932
                                  0.0483
                                             0.2991
                                                       -0.5425
    0.3128
             0.1832
                        -0.8832
                                  -0.1313
                                             -0.9291
                                                       -0.8393
   -0.3805
             -0.8174
                        0.4273
                                  -0.9902
                                             -0.2174
                                                        0.0347
حال میخواهیم با استفاده از <math>\hat{D} و D ابهام جایگشت بردار های مکانی را برطرف کنیم و سپس خطای این روش را بدست
```

Order = [3,2,6,5,1,4];

```
Neg = [1];
Shat_MOD = shat(Order,:);
Shat_MOD(Neg,:) = -Shat_MOD(Neg,:);
E_MOD = trace((S - Shat_MOD)*(S - Shat_MOD)')/trace(S*S');
```

قسمت د. محاسبه خطای هر دو روش

ابهامی که در این قسمت وجود دارد مانند دو ابهام قسمت الف است. برای رفع این دو ابهام به صورت دستی عمل می کنیم. به

طوری که با مقایسه $\widehat{D}$ و D ، جایگشت منابع و همچنین علامت آنها را اصلاح می کنیم.

در نهایت برای محاسبه خطا از تعریف نّرم به صورت زیر استفاده می کنیم.

 $||A||_2^2 = trace(AA^T)$

در نهایت خطای هر دو روش به صورت زیر بدست می آید:

MOD: E = 0.00153116725930525039 K-SVD: E = 0.00153116725930524974

سوال ۲.

در این قسمت قالب کلی کد شبیه به سوال ۱ خواهد بود با فرق این که زمانی که میخواهیم در هر تکرار S را تخمین بزنیم ، از الگوریتم OMP استفاده می کنیم. تابع مربوط به این الگوریتم به صورت زیر است (از تمرین ۱۰)

```
function [sOMP] = OMP(x, D, N, N0)
    x1 = x;
    posOMP = zeros(1,N0);
    SOMP = zeros(N, 1);
    tic
    for i=1:N0
       ro = x1' * D;
       [\sim, posOMP(i)] = max(abs(ro));
       if i>1
           Dsub=D(:,posOMP(1:i));
           sOMP(posOMP(1:i)) = pinv(Dsub) * x;
           x1 = x - D * sOMP;
           sOMP(posOMP(1)) = ro(posOMP(1));
           x1 = x1 - sOMP(posOMP(1)) * D(:,posOMP(1));
       end
    end
end
```

* روش MOD : كد مربوط به اين قسمت به صورت زير است:

```
Dhat = randn(M,N);
Dhat = Dhat ./ sqrt(sum(Dhat.^2));
EOR MOD = zeros(1,100);
for i = 1:100
% D is fixed
    shat = zeros(N,T);
    for j = 1:T
        shat(:,j) = OMP(X(:,j), Dhat, N, N0);
    end
% S is fixed
    Dhat = X * pinv(shat);
    Dhat = Dhat ./ sqrt(sum(Dhat.^2));
    EOR_MOD(i) = trace((X - Dhat*shat)*(X - Dhat*shat)')/trace(X*X');
end
corr = Dhat' * D;
SPR = sum(sum(abs(corr) >= 0.99) >= 1) / N;
fprintf("MOD : Successful Recovery Rate: %.3f \n", SPR);
```

مقدار SPR به دست آمده بصورت زیر است:

MOD : Successful Recovery Rate: 0.880

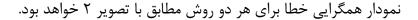
* روش K-SVD : کد مربوط به این روش به صورت زیر است:

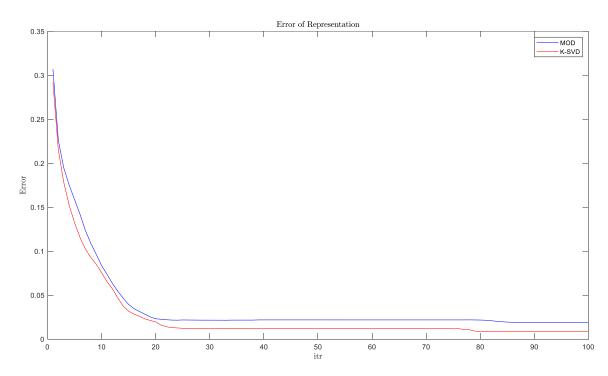
```
Dhat = randn(M,N);
Dhat = Dhat ./ sqrt(sum(Dhat.^2));
EOR_KSVD = zeros(1,100);
for i = 1:100
% D is fixed
    shat = zeros(N,T);
    for j = 1:T
        shat(:,j) = OMP(X(:,j),Dhat,N,N0);
    end
```

```
% S is fixed
    for j = 1:N
        n = 1:N;
        n(j) = [];
        Xr = X - Dhat(:,n) * shat(n,:);
        k = find(shat(j,:) \sim = 0);
        mXr = Xr(:,k);
        [U,G,V] = svd(mXr);
        [m,n] = size(G);
        L = min(m,n);
        [\sim, index] = sort(diag(G(1:L,1:L)));
        Dhat(:,j) = U(:,index(end));
        Dhat = Dhat ./ sqrt(sum(Dhat.^2));
        shat(j,k) = G(index(end),index(end)) * (V(:,index(end)))';
    end
    EOR_KSVD(i) = trace((X - Dhat*shat)*(X - Dhat*shat)')/trace(X*X');
end
corr = Dhat' * D;
SPR = sum(sum(abs(corr) >= 0.99) >= 1) / N;
fprintf("K-SVD : Successful Recovery Rate: %.3f \n",SPR);
```

مقدار SPR به دست آمده بصورت زیر است:

K-SVD : Successful Recovery Rate: 0.940

تصویر ۲: نمودار همگرایی خطا

همانطور که در تصویر ۲ مشاهده می شود ، خطای هر دو روش تقریباً مشابه با هم خواهد بود.

این خطا به صورت رندوم در هر روش ممکن است کمتر یا بیشتر باشد اما در حالت کلی خطای هر دو روش در یک حد خواهند

بود.